

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50 —
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos poltt
soronként 5 kr-ával
számítanak.

A bukás előtt.

Debreczen, október 7.

(K—ez.) Az országgyűlést berekesztette a királyi szó s pár hét múlva megkezdődnek az egész vonalona választások.

A most felosztatott országgyűlés sok jót alkotott. Tétlenség-ről csak azok vádolhatják, kik a más alkotásait irigy szemekkel nézik. Dolgozott annyit bizonyára, mint az előző ciklusok, sőt olyan törvényeket alkotott és léptetett életbe, melyeknek keresztülvitélére még a legnépszerűbb kormányok sem mertek vállalkozni.

Az egyházpolitikai törvények immár mindenütt beilleszkedtek a társadalmi rendbe. Ahol mégis hiány mutatkozik, ott bőlesen gondoskodnak azok kipótlásáról úgy, hogy rövid idő múlva az új törvények elfogják érni azt a teljes célt, melynek elérése volt e törvények szülőoka.

És ezek által helyre fog állani a rend. Vége lesz a felekezeti surlódásoknak, melyek nagyon sok helyen égető sebeket ütöttek a nemzet testén. A kölcsönös s a multban végtelen sok bajokat okozó felekezeti féltékenység nem fogja széttagolni az országot, hanem minden jobb érzésű hazafi arra fog törekedni, hogy a lelki-

ismereti szabadság és egymás jogainak tiszteletbentartásával közös munkával járuljon a haza boldogításához.

Az alapok e boldogsághoz le vannak rakva azon böles törvényekben, melyeket szentesített a királyi ajkáról elhangzott szó s most csak tőlünk függ, hogy megértve a törvények szellemét, egyesült erővel igyekezzünk ezen alapokra az új Magyarországot felépíteni.

Az új rend ellenesei gondolják meg, hogy a törvények ellen való izgatással ma már legfeljebb csak azt érik el, hogy zavarják az ország belbékéjét, a harmóniát és növelik ellenségeinknek számát önmaguk és a haza romlására, míg a törvény törvény marad, bármiként is agyarkodjanak ellene.

A néppárt azért jobban tenné, ha letenné rozsdás fegyvereit. Győzni azokkal az avult eszmékkel úgy sem fog. Már pedig harciba menni a győzelem minden reménye nélkül, legenyhében szólva nem észszerű dolog.

Magyarországnak nincs szükség a harcra. Mert mi lesz belőlünk, ha egymást faldossuk fel? Meggyengülünk erőnkben, megfogyatkozunk számban és mihamarább beteljesedik az irás ama

mondása: *Omne regnum in se divisum desolabitur.*

Nem a különböző politikai felfogás választja el az embereket, hanem a gyűlölet, nem az bontja meg az országot, ha egyik ember szabadelvü, a másik pedig függetlenségi, hanem az az irány, mely a vallásosság köpönyege alatt felekezeti harcokba viszi a nemzetet és ezáltal ellenségévé teszi az embert embertársának.

Politikailag sohasem gondolkoztak az emberek egyformán, de abban minden század gondolkozó embere egyetértett, hogy ott nem fejlődhetik ki az előhaladás, hol ember ember ellen fegyverkezik csak azért, mert az egyik eltérő hitelveket vall a másiktól.

Hires ember mondta ki azt, hogy Istent nem az bántja, hogy miképen imádják, hanem az, hogy nem imádják. Jó lenne ezt a böles és minden betűjében igaz mondást megjegyezni azoknak, kik embertársaikban nem a szív jóságát és az elme tisztaságát nézik, hanem azt, hogy milyen vallás szerint imádják Alkotójukat.

Mennyi bajtól lettek volna a nemzetek a multban is megmentve, ha nem verik bilincsekbe a lelkiismereti szabadságot és mennyi áldásos munkát lehetett volna végezni azon idő alatt, míg

TÁRGYAZ.

Divat a zenében.

— A Debreczeni Ellenőr eredeti tárezája. —

Irta: Drumár.

Hát ilyen is van? fogja kérdezni a szives olvasó — divat a zenében? Hát ez a mindent uraló nagyhatalmasság már nem elégszik meg a külső megjelenés, a realis élet, a kézzelfogható anyag feletti uralommal, hanem hatalmába igázza a poézist, a művészetet is? S az ábrándozó kékszemu Nellikét már mintha hallanám is: „Oh maga csunya, maga előtt semmi sem szent, sem Isten, sem költészet. Persze maga úgy képzei, hogy a zene hol bundába jár, hol meg krinolint ölt magára! Nekem ilyen bolondokat ne beszéljen! Divat a zenében. Hallott már ilyet valaki?! Egyik a külvilág megtestesült visszahatása, elismerése a hiuság és feltünnivágyás létjogosultságának, a másik pedig a lélek tiszta poezise, a nemes indulatok legnemesebb, legabstractabb kifejezése. Hogyan lehet, hogyan szabad a két fogalmat egy sorban kinyomtatni!?” Igy szól ő és én zavartan ismer-

rem be, hogy igaza van, hogy nem tudok hamarosan ellent mondani, azért hát eleinte engedek egy kicsit a kimondott szóból.

— „Nana, nem ugy értem. Sem muffban, sem chitonban nem képzelem a zenét, csak ugy vélem, hogy muzsája szeret korszerűleg megjelenni. Vagy mit szólna ahoz kedves Nellike, ha majd a jogász bálon a Fahrbaach-féle keringők, vagy az Ivanovici-féle *dreischrittek* helyett ósdi menuettel kedveskedne a zenekar, a vagy a bányamester *coupletja* helyett Érnani nagy recitativáját énekelné a szép molnárléány? Ugyebár nagyon dissonálna a helyzettel ezen avult zenedarabok előadása. S ily körülmények közt csak két lehetőség van. Vagy az emberiség alakul időnként a változó zenéhez. Vagy a zene alakul a változott izlésü emberiséghez. Mert biztos az, hogy a zene is, az emberi izlés is megváltozott — s ha a zene a mai izlésnek megfelelni kíván, követnie kell az irányt, melyet a korszellem elébe szab. Ezen pressiót pedig, melynek a külvilággal fenntartott érintkezés folytán engednünk kell: divatnak nevezzük. S bármily abstract is a zene

lényege és élvezete, ezen behatás elől ki nem térhet a nélkül, hogy magát az agyonásittatás veszélyének ki ne tegye. Hisz testvérei, a többi művészetek mind-megannyian magukon hordják a divat nyomait, csakhogy azoknál nem kell élünk ezen profán kifejezéssel, mert a szobrászatnak, építészetnek stylusa van, a festészetnek iskolája, a költészetnek iránya, de mindmegannyi átélte a divat különféle alakulását. Mert a katakombák lotososzlopai s a korinthusi oszlopfők gazdag akanthusai, — a Parthenon sima homlokzata s a góthikus domok ezernyi tornyocskaí — a homéroszi epika és a setétértelmü balladák megőrzék részünkre a tanuságot, hogy az emberi izlés nem-csak külsőségekre nézve, de művészeti, erkölesi szempontból is folyton és jelentékeny mérvben változott. A művészet pedig szellemi igényeinket van hivatva kielégíteni, simulnia kell tehát a kívánalmakhoz s a mester, a művész csak annyiban tarthat számot elismerésre, a mily mérvben géniusa e kívánalmaknak megfelel.

S a mily követelő a divat, oly ki-méletlen a kritika, a közvélemény. E két

a vallásháborúk vérkönyeket fakasztottak a világ szeméiből. Századokkal vetettek hátra bennünket azon egymást irtó küzdelmek, melyekből a nemzet sohasem húzott hasznot, csak a lelketlen izgatók.

A történelem a legjobb mester, kitőlaz is tanulhat, ki nem ad egyes emberek véleményére semmit. Ez pedig azt bizonyítja, hogy a felekezeti harcok csak kárára voltak az országnak, míg a békés egyetértés csodákat teremtett.

Eppen azért óva figyelmeztetjük azokat, kik a néppárt elveit helyeslik, hogy gondolják meg mit cselekesznek s ne engedjék magokat belevinni a felekezeti harcok tűzébe. Ebben nem tisztulnak meg, hanem elégnak benne mindenestől. Emellett a hazának nem teszek szolgálatot, sőt ellenkezőleg sebeket ütnek annak sokat szenvedett testén.

A legközelebb megejtendő választásoknál a néppárt belemegy a harcba. Jobb ügyhöz méltó igyekezettel keresi a jelöltek. Szervezkedik, izgat, kaczerkodik a nemzetiségekkel, szent palástot ölt magára s belevizsi a politikai harcba azt a szent jelvényt, a keresztet, mely eddig az üdvösségnek s nem a politikai harcok jele volt.

Mi azonban meg vagyunk győződve, hogy a néppárt jelöltjei egymásután fognak elbukni. E reményünket a magyar nép egészséges politikai észjárására alapítjuk. Fanatikus apostolai pedig a csufos bukás után visszasülyednek oda, ahonnan egy pillanatra kiemelte őket egy szerencsétlen áramlat.

fogalom bizonyára egy bölcsőbből ered, mert mindig karonfogva jelenik meg. S mikor születtek? Az első emberpárral lakták a földet. A festészet, szobrászat, íróművészet ha homályosan is, de visszavezethető eredetére, de aligha csalódunk, midőn azt állítjuk, hogy a divattal és kritikával már az ősember is foglalkozott. Első cselekményeit bizonyára a divat, a tetszeni vágyás befolyásolta, első kifejezései bizonyára itéletet, kritikát hangoztattak. Nem szabad azonban megtagadnunk tőlük az elismerést sem, mert rozsdoldalaik mellett voltak érdemeik is, mert ők voltak a zene, a dal első ápolói.

Ennek beigazolására nem hivatkozhatom semmiféle nyomtatott munkára, de ha az első embernek voltak érzelmei, akkor a dalt ismernie kellett. Hajlandó volnék azt állítani, hogy dalolni előbb tudott mint beszélni, mert a dal közvetlenül, hűbben adja vissza az érzelmet, mint a szótárba szorított beszéd. Én nem hiszem, én tagadom, hogy volnának intelligens emberek, kik a zenét nem szeretik s vannak ilyenek, azoknál nem egészséges a hallásszerv, mint, a hogyan nem élvezheti a színek harmoniáját.

— Az új választások — mint értesülünk — az október 28-tól bezárólag november 6-ig terjedő tiz napon belül fognak megtörténni. Az erről intézkedő belügyminiszteri rendelet már legközelebb megjelenik a hivatalos lapban, előzőleg közzététvén a legfelsőbb királyi kézirat, mely az új országgyűlést összehívja, még pedig minden valószínűség szerint november 17-re.

A törvénynek (1874. XXXIV. 56.) az új országgyűlés egybehívására vonatkozó rendelkezése egyébként így hangzik:

Az általános képviselőválasztásokra a belügyminiszter 10 napi határidőt tűz ki oly módon, hogy az e tárgyban kibocsátandó rendeletnek a hivatalos lapban közzétételétől a választásra kitűzött határidő zárnapjáig legalább 30 napi időköz legyen s a választások befejezésétől legalább 10 napi időköz maradjon.

A választás a belügyminiszter által kitűzött 10 napi határidőn belül minden kerületben megtartandók.

— A fiumei kormányzó lemondása. Batthyány Lajos gróf fiumei kormányzó, mint tegnapi táviratunkban említettük, lemondott állásáról. A felmentést megadó királyi kéziratot ma közli a hivatalos lap mely következőleg hangzik:

Magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán gróf Batthyány Lajos fiumei és magyar-horvát tengerparti kormányzót ezen állásától e minőségében tett szolgálatának és szerzett érdemeinek elismerése mellett saját kérelmére ezennel felmentem.

Kelt Budapesten, 1896. évi okt. hó 2.

Ferencz József s. k.

Bánffy s. k.

— Szociálista képviselő jelöltek. A magyarországi szociáldemokrata párt is mozog s a következő kerületekben állít jelöltek: Orosházán Bokányi Dezsőt. Czegléden Kiss Károlyt. Dunapatajon Czinder Józsefet. Besztercebányán Vankó Károlyt. Ó-becsén Schwarcz Józsefet. Szent-Endrén Csebrenyák Józsefet. Zentán Pfeiffer Sándort. Pozsonyban Zalkait.

Mert mi a zene? A physika, meg a banctar a levegő hullámzásáról beszél s fül parányi csontocskáirul. Mit nekem ilyen magyarázat. Üljön le a physikus a zenekar elé s hallgassa meg a IX. Symphóniát s midőn arca lángra gyul és lélekzete eláll a nagy alkotás élvezetében — akkor magyarázza meg, hogy mi köze a három csontocskának ahhoz a viharhoz, melyet a zene lelkében előidézett. Ne beszéljenek nekem a kis agyacsról, meg idegekről, melyek az érzetet érzelmmé alakítják át, hanem magyarázzák meg, miért hallja az örvendező másképp zengeni a harangszót, mint a gyászoló; annál ünnepélyes lélekemelő érzetet idéző, ennél jóleső könyvekbe olvasztja az elrejtett fájdalomat. S a harangszó csak egy alaphangból állván, még csak eleme a zenének, de annyi gondolatot, mennyi érzelmet ébreszt egy magában is. A hatás fokozódik, erősbül, ha összhangban esengenek össze a hangok, árnyalatot nyer, ha erősebb és halkabb mérvben váltakozva jelenik meg, alakot ölt, ha több hang sorakozik egymás mellé és színezést nyer a hangszereléstől.

Jókai egykor tréfálva jegyzé meg,

Vive l'empereur.

(A czár Franciaországban.)

A francia köztársaság lázban van, mióta a minden oroszok czárjának hajója beuszott a kikötőbe. Egyébként a czár látogatásáról a következőket írhatjuk:

Három óra 23 perczkor ágyulóvések jeleztek a Sarkcsillag yacht közeledését, mire Faure elnök kísérelével együtt lesietett a kikötőhely utolsó lépcsőfokára. Valamennyi erődben megszólaltak az ágyuk. A francia zenekar az orosz himnuszot, az orosz hajón levő zenekar pedig a Marseillaisét játszotta.

Jó félórába tellett, a míg a czár hajója bevezethetett a kikötőbe. De végre kikötött és a czári pár leszállott a hajóról. Faure elnök üdvözlésére a czár francziául válaszolt, a czárné pedig esókra nyujtotta keztyűs kezét.

Faure elnök frakkot viselt a Szt. Andrásrend nagy keresztjével, az orosz czáron pedig tengerész egyenruha volt, a becsületrend piros szalagjával díszítve. A czárné utazóruhát viselt, fején kis rózsaszínű szalmakalap volt.

A fogadóteremben, a hová mostan a köztársasági elnök az orosz uralkodópárt bevezette, a kíséretnek kölcsönös bemutatása következett. A czár Mohrenheim báró, párisi orosz nagykövettel beszélgetett legtovább.

Ezután mintegy félóra hosszat sétált a czári pár Faure elnökkel és a francia miniszterelnökkel. A séta azonban igen csendes volt, az egész idő alatt alig beszéltek valamit. A séta után az Elan gőzösről nézték végig a hadihajók felvonulását.

Majd diszebed volt a hajón s a harmadik fogásnál Faure elnök a következő toasztot mondta:

Nagy örömmel fogadtam ma a szenátus és a kamara elnökeinek kíséretében felségedet és a czárné ő felségét. Bizonyos vagyok abban, hogy a nemzet érzelmeit fejezem ki, a mikor tolmácsa vagyok azoknak az érzelmeknek, a melyeket a nemzet a császári család, annak dicsőséges uralma és Oroszország boldogsága iránt táplál.

hogy egész életében mást sem csinált, minthogy az abc betűit össze-vissza hányta. Mily kimerithetlen ehez képest a zene szótára, ki merné megkísérteni permutálni a zene alkatrészét, melyek az ember teremtetése óta minden érzelmet kitudtak fejteni s elégségesek a kebel legparányibb érzellemmozzanatainak visszatükrözésére.

Ha már most a reánk maradt zenei emlékeken végigtekintünk, habozás nélkül jelölhetjük meg azon kort, melyben az illető zenedarab született, anynyira magán viseli mindegyik a kor felfogását és irányát. Nem szólunk itt az egyes nemzetek sajátos s ágairól, mely pl. a magyar csárdást a spanyol cacanchától, vagy a stajer ländler az olasz barcaralától megkülönbözteti, de szólunk az egymásrakövetkező évtizedek jellegeről.

Avagy ki ne ismerné fel Mozart kecses, üde zenéjében a világosszínű, virágos roccocót, — ki ne gondolna Bachék eszeveszett, zavart fugáinak hallatára a gót styl természetellenes, hajlásaiból kiforgatott ékitményeire, — Händel, Gluck zenéje nem mintha az időbarnult tempomok bolthajtásai alól szólna? Máyer-

Felségek érezni fogják holnap Párisban a francia nemzet szívverését és az a fogadtatás, a melyben felségednek és a császárné ő felségének részük lesz, tanúságot teend barátságunk őszinteségéről. Felséged kegyeskedett Franciaországba jönni, kísérve egy francia hajórajttól; a hadi tengerészet hálás felséged iránt és büszkeséggel emlékszik vissza a rokonszenv ama számos tanujelére, melyekkel az Ön felséges atyja elhalmozta és melyekben a kronstadti és touloni ünnepélyeknél része jutott. Ő felségeik az orosz császár és császárné egészségére üritem poharamat.

A zenekar erre az orosz nemzeti himnuszt és a Marseillaisot játszotta.

Az orosz czár Faure elnök beszédére a következő felköszöntővel válaszolt:

Meghatott az a szívélyes és rokonszenves fogadtatás, mely reánk Cherbourgban várt és nagyon csodáltam a hajórajt, mely bennünket kísért, valamint a „Hoche“ tengernagyi hajót. Midőn a barátságos nemzet területére lépek, osztom azokat az érzelmeket, melyeknek elnök ur épen most kifejezést adott. Emelem poharamat a francia nemzet dicsőségére, hajórajára és vitéz tengerészeire. Szívélyes köszönetet mondok az elnök urnak a barátságos üdvözlét, melyet ép most kifejezésre juttatott.

A felköszöntő után a czár az elnökkel koczeztintott. A zenekar a Marseillais-t és az orosz himnuszt játszotta, melyeket állva hallgattak meg. Miklós czár ezután mintegy 20 percig beszélgetett Faure elnökkel.

Cherbourgól a czár Párisba utazott, hol mesés fényvel fogadták.

A czár bevonulása alkalmával a katonai zenekarok folyton az orosz himnuszt játszották. A csapatok zászlóvivői a zász-

beer és Auber-vel visszatérnek a renaissance egészséges méretei, hogy az olasz operával utolsó tusára kelve, Tell Vilmosban s a Portici némiában karöltve jelenvén meg, egyenlő létjogot adjanak az olasz és francia renaissance-nak. S az operával párhuzamosan élte világát a zongora- és hegedűirodalom. Volt idő mikor egész Európa bomlott Arditti Csókkeringőjeért, ezután neki fogtunk preludiumozni és paganinizni, majd jöttek a Székely-féle ábrándok, azután a Dunariwalzer, közbe-közbe néhány zongora kiadá lelkét a Wagner, a Bulow alatt, most már csak Mascagnit ismerünk, az intermezzot sanyargatjuk rövid ujjainkkal. — Ezalatt pedig ott hever Clementi, elfejtjük Mendelssohnt, Griegnek hírét sem halljuk, lenézzük Haydnt, Berliozt és lassanként odajutunk, hogy csak operetteket és Goldstein Sámikát fogunk ismerni, pedig csak egy pillantást kell vetni a Budapesti működő derék két phillharmonikus társaság gazdag műsorára, meggyőződhetünk, hogy önmagunk ellen vétünk, ha ama remek symphonikus műveket magunk közt nem honosítjuk meg.

Pedig vannak köztünk elegenden hívatottak.

lőkat meghajtották a czár előtt. Az erődök körül a nép áttörte a kordonokat és a czár kocsiját körül vette és a czár a tengernyi sokasága nép örömrivalgása közepette haladt Páris utcáin.

Beszélik, hogy merőnyletet terveztek a czár ellen, a rendőrség buzgón keresi a merénylőket, de még eddig nem fogott el senkit.

Hogyan akartam én elfogni Artont?

— Egy privát-detektiv naplójából. —

Írta: Argyrus.

Debreczen, október 7.

Első éves jogász koromban nagyon sokat jártam Pesten a „Baross“-kávéházba. Ott szőttem először benső viszonyt a kassza bájos tündérével s ott vesztettem rakásra a billiárdpartietkat. Szóval, „gólya“-korom poétikus időszakának nagy része ott játszódott le.

Hogy legnagyobbbrózt a kávéházban töltöttem időmet, azon ne csodálkozzanak. Hiszen a pesti ember életének felerészét kávéházban éli le. Meg van ott neki a rendes asztaltársasága, sakk-, vagy kártyakompániája, ott kávézik és ott olvassa halomszámra az ujságokat.

Hát még egy első éves — „gólya“ — jogász, mikor felvetődik a vidékről Pestre, csak természetes, hogy inkább jár a fényes berendezésű s minden megkivántató kényelemmel ellátott kávéházakba, mint a sötét, komor külsejű egyetemre, amelynek szűk helyiségeiben s dohos levegőjű termeiben oly kellemetlen a tartózkodás.

Én is hát az egyetem helyett rövid időn a „Baross“-kávéházba tettem főhadiszállásommat; ott feketéztem és billiárdoztam naponta az öregebb pajtásokkal s ott tettem meg nagyvilágban szárnypórbálgatásaimat a kasszának támaszkodva. De — dicséretre legyen mondva — jutott időm még az ujságolvasásra is. Míg a többiek kártyáztak, — én abban nem vettem részt, hanem bölesen kimélve, amugy is szörnyen igénybe vett tárczámat — ujságaim közé temetkeztem s kedves hírlapjaimat á-tól z-ig elolvastam.

Ebben az időben folyt a híres Panamapör s én ennek a históriáját különös figyelemmel kísértem. Egészen belemélyedtem az erről szóló ujságcikkbe s politizáltam a kávéház öreg uraival, kik nem győzték eszűdni debatterri képességemet s biztos képviselőséget jósoltak részemre, mihelyt az egyetemről kikerülök.

Hát a Panama-ügy tanulmányozása bizony jó előiskolának válna be a — magyar képviselőséghez is; és én valósággal annyira beleéltem magamat ebbe a szövevényes bünügybe, hogy szinte magam elé képzeltem az egyes alakokat, a fő panamistákat: Herz Kornélt, Reinachot s különösen a rejtélyes Artont, a ki oly ügyesen bujkált a rendőrség elől.

Egy nap épen az ujságot bujtam megint a kávéházban s a Panama-ügyre kerülvén a sor, épen azt olvastam, hogy a francia kormány 10,000 frankot tűzött ki az Arton fejére. Hónap vége volt épen s elgondoltam magamban, milyen jó volna zsebrevágni azt a 10,000 frankot. Ha elfoghatnám azt a pernahájdert, még ilyen könnyű keresethez se jutnék egyhamar; kifizetném összes adósságaimat, s ezzel elkerülném az apai harag biztosan kitörő égiháboruját. Csakhogy — így képzeltem — nem jön Arton a mi országunkba; biztosan Amerikában van azóta.

Ilyen és ehhez hasonló gondolatok forrongtak a fejemben, mikor egyszerre csak

odajön Ferencz, a főpinczér és szélesre nyílt mosolygással — mint aki friss ujdonságot tud — szólott: Tekintetes ur! tudja már, hogy a fő panamista, az Arton itt van Budapestben? Legalább a rendőrséget értesítették Párisból.

Nekem sem kellett egyéb; itt az idő, gondolám, ha elfogom azt az embert, ez a stikli ismertté, híressé tesz és a mellett nem is rossz üzlet. Elhatároztam, hogy elfogom Artont.

Izgatottságomat még növelte a „Floh“ című bécsi élelplapnak épen akkor érkezett száma, melynek a czinképe Artont, mint gyors röptű madarat ábrázolta, amint Európa rendőrségei elől ügyesen röpköd ide s tova és azok meg hasra bukva átkozódnak utána. De iszen — gondoltam magamban, engem ugyan be nem csapsz; ha itt vagy Pesten, akkor megfoglak, itt a jól talált arczképed a „Floh“ czimlapján.

Ilyenformán morfondiroztam s amint egyszer csak feltekintek az ujságból, mit látok, kit látok? Artont az ő teljes valóságában. Hol rá néztem nagy ámulatomban, hol a képre s majdnem kővé meredtem konstataáltam, hogy az ember és az arczkép tökéletesen egy és ugyanaz. A szemek, a száj, a bajusz, a hegyes szakáll mind-mind tökéletesen megegyeztek, szóval az egész arcz.

— Hidegvér, — gondolám magamban biztatóan, amint egy kissé összeszedtem magam. Ez ő, már annyi bizonyos. Látod, te szerencsés kópé vagy, önként szolgáltatja ki magát neked, használd hát fel a szerencséd, amely öledbe hullt. Tartsd jól szemmel, hogy el ne illanjon.

Nem is vettem le róla egy percig se a szemem. Ott ült a mellettem levő asztalnál s amint tovább néztem, gyanum mindinkább megerősödött. Konstataáltam, hogy idegesen olvassa a „Frankfurter Zeitung“-ot s hogy izgatottan néz körül, mintha félne vagy valakit várna. Bizonyosan a rendőrségtől retteg, gondoltam magamban s teljesen megbizonyosodtam róla, hogy ez nem lehet más, mint a rejtélyes kalandor, Arton.

Rendkívüli izgatottsággal hasenlítottam össze a kezemben tartott képet az élővel s egész biztosnak tartván a személyazonosságot, szerettem volna felugrani s azonnal rendőrért rohant, hogy elcsipesszem a jómadarat, de félttem, hogy azalatt megissza a kávéját és elillan s örökre elvesztem a szemem elől és üthetem a 10,000 frank nyomát.

Vesztég maradtam hát a helyemen s figyeltem tovább minden mozdulatát. Egyszer csak felkél. Én majdnem felugrottam, de ő nem ment el, csak egy hozzá hasonló hegyes szakálu urat üdvözölt a maga különös, előttem eddigelő ismeretlen hangzású németiségével, mondván:

„Nu, Herr Schwarz, hab ajh nicht Kszahrt, dass die Waizenpreisse in Belgien fallen. Lesens, hier steht in Zeitung.“

„Wirklich, Herr Goldstein, Sie sind jach ein Wahrsager“ volt a felelet.

Dühösen csaptam le az ujságokat s tovább nem üldöztem Artont.

Irodalom — Művészet.

* **Jogászaink figyelmébe.** A legközelebb kihirdetendő „Bünyádi Perrendtartás“-ról szóló törvény részletes magyarázatával és betűrendes tárgymutatóval Dr. Perjessy Mihály fehérttemplomi kir. ügyész által e napokban kifog adatni. A könnyen kezelhető és áttekinthető olesó (egy f. ötven kr.) zsebkiadás különösen a gyakorlati jogásznak tesz igen jó szolgálatot. Megrendelhető a szerzőnél Fehérttemplomban.

S z i n h á z.

Rafaél.

(Dráma 4 felvonásban, írta Várady Antal dr.)

Az este ismét premier volt színházunkban. Dr. Várady Antal négy felvonásos drámája, *Rafaél* került ez alkalommal bemutatásra, melyet még nem láttunk a debreczeni színpadon.

A különben szép nyelvezetű drámának az a hibája, hogy nincsen meg benne a tökéletes költői igazságszolgáltatás. Miért kell Rafaélnek Urbinó hercegnő kezétől meghalnia? Hiszen az csak szerette a nagy mestert! Az pedig egy kissé talán különös, hogy a mikor a hercegnő Stellát, vetélytársát akarja megölni, a törvénytelenül Rafaél karját sebesíti meg. Heleesebb, indokoltabb lett volna, a mai világnézet szempontjából, ha a Stella szüleinek munkája lett volna Rafaél bukása, mert ezektől lányukat esábitotta el a mester, a míg Urbinó hercegnőnek csak szerelmét nem viszonzta.

Igy a kifejtet mégis igazabb lett volna, mert Rafaél, ha mint mester nem érdemelte is a bukást, de mint ember a költői igazságszolgáltatásnak kell, hogy áldozata legyen.

A dráma meséje a következő: A világhírű mestert a Vatikán egy madonna kép megfestésével bizta meg, azonban Rafaél nem tudta munkáját befejezni, mert nem talált modellt, aki öt nagy műve megalkotásában ihletni tudná. Egy alkalommal nagy közönség látogatja meg a művész király műtermét s itt látja meg Rafaél jövő sorsának intőzójét, ideálját Stellában, egy pék mester leányában. A leány, a mikor a művész először szóba áll vele, csodálattal van eltelve annak nagysága iránt, azonban ennek szerelmi vallomása után az ő szívében is feltámad a nagy, örök szerelem s ott marad Rafaél. Az atya visszaköveteli leányát, a Vatikán meggyalázónak tartja viszonyukat s az Urbinói hercegnő, a ki halálosan szerelmes Rafaélba, szintén mindent elkövet, hogy e viszonyt megakadályozza. A leány már-már visszatáncorodik, fél az atyai átoktól s anyja szenvedéseit sem akarja látni. Végre azonban mindkettőjüknél győzedelmeskedik az örök szerelem s Rafaél elkészíti a Madonna képet, a mely az egész világot bámulatba ejti.

Urbinó hercegnőt Rafaél elutasítja szerelmével s az bosszút forral ellene. Egyszer beférkőzik a Vatikánba s Rafaél lakásában mérgezett törrel megakarja ölni Stellát; a tör azonban véletlenül Rafaelt sebz meg, a miért azután Urbinó hercegnő önmagát gyilkolja meg. Haldokolva vallja meg a gyónató atyának, hogy Rafaél is rövid idő alatt meghal, mert a tör mérgezett volt s az okvetlenül elsorvasztja a mestert. Ezért azután a gyónató atya nem oldja fel bünei alól s így hal meg. Rafaél rövid idő alatt szintén elsorvad, Stella megfosztva szerelmétől s a világ által megvetve szegényében a Tiberisbe öli magát.

A szép számú közönség mindvégig élénk figyelemmel kísérte a drámát, azonban tapsra csak nagyritkán ragadta egy-egy nagyobb kitérés.

A mi a szereplőket illeti, valamennyien jól játszottak. A czimszerepben *Komjáthy* teljesen érvényre tudta emelni a költő által megalkotott nagy mester képét. Játékáról, művészetéről megalkotott véleményünk ez alkalommal csak öregbedett.

Molnár Rózi (Stella) hangja gyenge az erősebb érzelmek kifejezésére s ezt játékkal igyekezett pótolni. Hogy nem sikerült neki teljesen, annak tudható be, hogy első nagyobb fellépésénél egy kis lámpalázzal kellett megküzdenie.

Komjáthy hatalmas drámai alakot mutatott be, Urbinó hercegnő szerepében, ugyszintén *Follinuszné* is, a ki

nyílt színen jól megérdemelt tapsot kapott.

Figyelmet érdemlő alakítást nyújtott *Vidor* Dezső (Barnabó barát.) A költő által ajakára adott dikciókat művésziessen szavaltta s játéka semmi kívánnivalót sem hagyott fenn. Szintén sok tapsot kapott.

A rendezés és diszítés kifogástalan volt.

—d.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Ötthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszékkel jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az irattárfeltek felvilágosításokat hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A debreczeni kir. járáshírség szóbeli koreseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Kérelem.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése **szep-tember hó végével lejárt**, hogy a megfelelő összeget beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése megzavartassék, mert ezentul csak azoknak küldjük lapunkat, kik egy bizonyos tetszés szerinti időre **előre fizettek**.

Hátralékos előfizetőinket is kérjük, hogy eddigi hátralékaikat mielőbb rendezni sziveskedjenek, minthogy ellenesetben a lap további küldését f. évi október hó elején beszüntetjük.

Egy napilap előállítására és fentartására olyan óriási költséggel jár, hogy ezen költségek fedezése czéljából csakis rendes előfizetőinkkel számolhatunk.

A kiadóhivatal.

— **A választások a vármegyében.** Mindenféle erősebb hullámokat kezdenek felvetni a közelgő választási mozgalmak. Hajdúvármegye minden kerületében javában folynak az előkészületek a választásra úgy, hogy a választási idő első napjaiban meg is lesz valamennyi kerületben a választás. A vármegyei központi választmány mihelyst a legfelsőbb királyi meghívó levél megérkezik, Rásó Gyula kir. tanácsos alispán elnöklete alatt összeül, hogy a választásokat elrendelje, illetőleg a szükséges előintézkedéseket megtegye.

— **Közigazgatási bizottsági ülés a megyénél.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága október havi rendes ülését folyó hó 12-én, hétfőn tartja meg a vármegyháza nagytanács termében, gróf Degenfeld József főispán elnöklete alatt. Az ülésen a rendes havi jelentéseken kívül, néhány fontosabb ügyet is intéznek el.

— **Szakkirálát a debreczeni nyomdák-ról.** A Budapesten megjelenő Graphica című nyomdászati szakközlöny szemlét tartva az ezredéves kiállításnak a sokszorosító ipar ágakat tartalmazó csoportja felett, dícsérettel emlékezik meg a Csokonai r. társaság nyomdájáról. Erről ezeket írja a szakértő bíráló: „A Csokonai-nyomda Debreczenből nem nagy számu, de minőségileg szép munkát állított ki, melyek arról tanuskodnak, hogy a nyomda jól van berendezve s az anyagot kellően tudja érvényesíteni is.“ Kévésbé hízog az, amit a város nyomdájáról ír: A több mint 300 év óta fennálló szabad kir. Debreczen városi könyvnyomda historikus becsünek mutatja be a nyomda történetét. A legrégebbi nyomtatványa 1574-ről datálódik s időszeri sorrendben mutatja be a nyomda vezetőinek nevével s idejével készült könyveket s nyomtatványokat egész korunkig, mely utóbbi idő, de különösen az utolsó évtized nem mutat haladást, lépésben tartást a korról, mert az egyes díszbetűk és díszítménytárgyak nem tudatos használása arra vallanak, hogy véletlenül, összevissza és nem rendszeresen, de hiányosan szerkesztettek be az anyagok.

— **Lesz önkéntes iskola.** Tudvalévő dolog, hogy önkéntesek számára csak az olyan helyőrségi állomáson rendeznek be iskolát, a hol az önkéntesek száma legalább husz. Tavaly a 39. gy. ezrednél az önkéntesek nem voltak huszan s így Nagyváradon vitték át házi ezredünk önkénteseit az elméleti kiképzésre. Most újból lesz Debreczenben önkéntes iskola. miután 25-en vonultak be tényleges szolgálatra. Az önkénteseket a gyakorlati kiképzésben *Petenz* Ede főhadnagy részesíti. Iskola parancsnokuk pedig *Wolf* János százados lesz.

— **A nőiipariskola pártfogói.** A jótékony nőegyesület által fentartott nőiipariskola nem csupán a városi hatóság, hanem egyes áldozatkész férfiak részéről hathatós anyagi támogatásban részesül. *Pusztai* Sándor, a kinek batthiány-utcai házában bérelt helyiséget a tanintézet, a csonka évre eső 300 frt bérösszeget elengedte, illetve ezen összeget a nőiipariskola javára ajánlotta fel. S. *Szabó* József és *Zalay* Márk tanárok az intézettől nekik járó évi száz-száz frt tiszteletdíjokról szintén lemondtak.

— **Dajkaképző tanfolyam.** Az Árok-utcai óvoda helyiségében 1896 november 2-től 6 hónapra terjedő dajkaképző tanfolyam nyitattik. A tanfolyamra 10 hallgató vehető fel 18—40 év közt levő nők közül. Felhivatnak azok, kik a tanfolyamra felvételt óhajtanak, hogy kérvényöket keresztlevéllel, 6 elemi iskola végzését igazoló iskolai bizonyítvánnyal, testi épség és egészségét igazoló orvosi bizonyítvánnyal és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelve, 1896. október 29-ik napjának délutáni 5 órájáig az Árok-utcai óvodában Ujfalussy Mária óvónőhöz adják be. Debreczen 1896 október 3. A városi tanács.

— **Fáraók harca.** Nagy a baj Faraó ivadéka között. Valahol nagyon jól mulathatott a banda, mert *Nagy* Gyula, *Rács* Lajos és néhány társa az este kaptos fővel baktattak a Csapó-u végig már körülbelül a Stenczinger ház előtt botorkáltak, a mikor egy *Benka* István

nevű ember került elibök. *Benka* tréfálkozni kezdett a berugott cigányokkal, mire ezek éktelen dühbe jöttek s a semmi rosszat sem sejtő embert alaposan ültelgelni kezdtek. A megtámadott *Benka* kiáltására a rendőri őrszolgálat odasietett, a mire a cigányok az őket csendre intő *Percse* Sándor rendőrt is megverték. Több rendőr vetődött a helyszínére, a mire néhány cigány megugrott s csak *Nagy Gyulát* és *Rács Lajost* sikerült kézrekeríteniük, a kik most a rendőrség börtönében várják sorsuk eldőlését. Az egyedül maradt primás pedig otthon szomorkodva várja, mikor eresztik haza már a bandát.

— **Öngyilkos czipészlegény.** Megrázó tragédia játszódott le tegnap Nagyváradon. Egy szerenesetlen czipészlegény emelt fegyvert tulajdon élete ellen s mint már oly határtalan sok tragédiának, úgy ennek is a szerelem volt az oka. A történet lefolyásáról tudósítónk a következőket írja: *Kásy Sándor* temető-utczai czipészlegény már évek óta szerelmi viszonyt folytatott egy rábéli; leánnyal. Gyakran kijárt hozzá s öröm volt nézni a józan életű mesterlegényt, ki oly boldog volt, hogy bárki megirigyelhette volna. Mesterei is mind szerették, a legutóbbi is könyes szemekkel panaszkolta el a tragédiát. Az utóbbi időben a nevezett leány kezdett elhidegülni a czipészlegény iránt, sőt az utóbbi időben teljesen mellőzni kezdte. Más legényekkel sokkal szivesebben beszélgetett, sőt már híre járt, hogy jegyet akar váltani egy gazdag legénnyel. Ez annyira elkésztette *Kásy Sándort*, hogy dolgozni sem tudott. Buskomorságba esett s többször példálózott, hogy kioltja életét. Környezete nem vette komolyan e czélzásokat, bár látták, hogy ez állapot nem fog jóra vezetni. Tegnap aztán a csordulig telt szívet egy szürke ólom golyóval akarta elnémitani *Kásy*, úgy találták meg a temető-utczai lakásán vérben fetrengve. A megrémült lakók azonnal orvost hívtak. Rövid idő múlva meg is jelent dr. *Baróthy Ákos*, ki a halál torkában levő legényt az első orvosi segélyben részesítette. Beszállították a biharmegyei kórházba s jelentést tettek egyidejűleg az esetről a rendőrségnek is. A tragédia hősenek életben maradásához nincs remény s lehetséges, hogy mire e sorok az olvasók elé jutnak, már elérte czélját s nincs az élők között.

— **Tűz a Bánkon.** A gyújtogatásoknak csak nem akar a külsőségesen vége szakadni. Egymásután adtunk több tanyai tüzrőladtunk a melyek mind gyújtogatás következményei voltak. Az este a Bánkon *Dragota Ignác* kaszállójában *Balogh Lajosnak* égett le négy boglya szénája. A tűz keletkezésének oka ez ideig ismeretlen, de nem lehetetlen, hogy ismét egy újabb gyújtogatással állunk szemben. A kár megközelíti az ötszáz forintot, azonban a széna biztosítva volt.

— **Letartóztatott nevelőnő.** Dr. *Rasch Gyula* fővárosi ügyvéd még júliusban elpanaszolta a rendőrségnek, hogy lakásából, az íróasztalról egy 500 forintot tartalmazó pénztárczát és több ékszert elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást, de sehogysem tudott a tolvaj nyomára jutni. Ma a véletlen segített a rendőrségnek, melynek már kezdettől fogva gyanuja volt, hogy a tolvaj tulajdonképpen nem más, mint az ügyvédnél alkalmazott *Renard Jeanette* 21 éves, wayant-courti születésű francia nevelőnő. A rendőrség egy kiküldöttje tehát állandó felügyelet alatt tartotta és folyton szemmel kísérte a nevelőnőt, a ki ma egy százast bankót akart egy üzletben felváltatni. A detektív kérdőre vonta, hogy honnan vette a százast, mire a kisasszony nagy zavarba jött. A detektív felment a lakására, hol az ágybetétek között megtalálta

a dr. *Rasch Gyulától* elloptott ékszereket és 300 forintot. A nevelőnő kezdetben mindent tagadott, de azután megtörve a bizonyítékok sulya alatt bevallotta, hogy tényleg ő lopta el a pénzt és az ékszereket. A rendőrség a szép kisasszonyt letartóztatta.

— **Fries maroni!** A maroni és ezen kis újdonságunk egyaránt — szezon-czikk. — Mindakettő az ősz eljövételét jelzi. A lucskos, párás fázós őszenek, mely eltemeti a nyárnak minden változatosságát, minden üdőségét. A maroni, ez a parázs, tompa ízű, szinte izellen ededel jelzi legjobban az ősznek és télnek szomorú jelentőségét. Ime a nyár pazar, elképzelhetetlen ingerlő ízű gyümölcsei után a tél már csak ily egyhangú, szegényes csemegét nyújt. — Nemrég még járta a jelszó: „itt pompásan behűtött dinnye kapható!” Most meg már oszogatva kiabálják az utca sarkon: „Jó forró maronit tessék!” Bizony, így változik minden a földön. Változik az izlés és vele változnak a nagyságok. Ma még a hideg után epedünk, holnap már forró maronit dugunk a zsebünkbe. Ma még lelkesülünk *Tháliáért*, holnap már *Sz. Michelnek* tapsolunk, a continens legjobb szokójának...

— **Szultánok sora.** Abból a 38 szultánból, kik Konstantinápoly meghódítása óta az Ottomán birodalomban uralkodtak, csak négy mult ki természetes halállal. *Medjid Abdul*, a jelenlegi szultán atyját megmérgezték, öcsését és utódait, aztán *Azizt* előbb megfosztották trónjától, aztán ráfogták, hogy öngyilkos lett, pedig bizonyosan meggyilkolták. *Muradra* ráfogták, hogy örült és lemondásra kényszerítették. Ő volt a legfölvilágosabb török azok között, kik valaha a szultánok véres trónján helyet foglaltak. A mohamedán vallás sok tételét nevelésnek találta, az volt a terve, hogy alkotmányt ad népének és még a nőknek is szavazati jogot akart adni. De idegeit a kicsapongások tönkretették és rohamai voltak. Egy ily idegroham alkalmával fosztották meg trónjától, de ma is mint az állam foglya az *Yildiz-kioszkban* él, nem messze attól a háztól, amelyben a szultán lakik. Még egy másik fivérért, *Rachidot* is szigorú őrizet alatt tartja a szultán, ki attól fél, hogy kétségbevonhatnák fejedelmi leszármazását. Azt állítják ugyanis *Abdul Hamidról*, hogy ő tulajdonképpen egy örmény kertészlegény fia volt, kit a legkegyetlenebb módon végeztek ki. Lovagló helyzetben egy nagy ék élére ültették és sulyokat akasztottak a lábára, úgy, hogy az ék testét lassankint ketté szelte. A szofták csak „örmény”-nek nevezik *Abdul Hamidot*, kit ez nagyon elkésztet és aki talán ép emiatt gyűlöli olyan nagyon ezt a népfajt, amelyhez tartozott nemcsak anyja, de ugye lehet atyja is.

x **Érdekes** a lapunk mai számában levő *Heckscher József* (Hamburg) szerencse-tudósítása. Ezen czég pontos kiszolgálása és titoktartó nyereségy-kifizetései által vidékünkön annyira megkedveltette magát, hogy nem mulaszthatjuk el t. olvasóink szives figyelmét a nyolczadik oldalon levő hirdetésre fel nem hívni.

x **A választásokról.** A választási mozgalomról egyetlenegy fővárosi hírlap sem nyújt oly tiszta, objektív képet és oly alapos információkat, mint a kitünően szerkesztett *Magyar Ujság*, mely a fővárosi sajtóban a legelső helyek egyikét foglalja el. A *Magyar Ujság*, a mely tudvalevőleg azt a rendkívüli kedvezményt nyújtja, hogy minden előfizetője havonként ingyen kap egy kötet regényt, oly nagy levelezői karral rendelkezik országszerte, hogy minden eseményről a leggyorsabban értesül. A *Magyar Ujság* (kiadókvivatala: Budapest, Vármegye-utca 15.) a legolcsóbb lap is, mert egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre

3 frt, egy hónapra 1 frt. A ki alapos információkat akar szerezni a választásokról, olvassa a *Magyar Ujságot!*

x **A Budapestre ellátogató közönség** egyet ne mulasszon el megszerezni: a maga képességét, hü fényképét, a mely *Klöss György* műtermében (VII. ker., Városligeti fasor, 49. sz.) mint a főváros fényképészeinek legfőbbjénél. Elsőrangú művésznőin az előkelő világ és a polgárság nagyszámu megrendeléseit bizonyítják, hogy *Klöss* kitünően dolgozik.

x **Jelzálog kölcsönök** szerzésére, konvertálások keresztül vitelére ajánljuk a közkedveltségben álló „*Agrária*” bankforgalmi intézet Budapest, Kerepesi ut 73 sz. alatt, mely többek közt a Hollandiai Hitelbank vezérképviselőségét is bírja. E jeles vállalat földbirtokosok és háztulajdonosok részére 3½—4 százalék mellett eszközöl ki kölcsönöket elsőrendű pénztintézetektől is visz keresztül konvertálásokat. Levélbeli tudakozások a díjmentesen ad felvilágosítást.

x **A hölgyközönségnek** figyelmébe ajánljuk *Spitzer Samu* ismert legyező és ernyő gyári raktárát (Budapest, Bécsi utca 2.) hol legdusabb a választék és az árak a legjutányosabbak.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

Az új országgyűlés megnyitása.

Budapest, október 7. A hivatalos lap mai száma közli a király meghívó levelét, melyben az új országgyűlést november 26-ára összehívja.

A czár Párisban.

Budapest, október 7. A francziákat ugyancsak lehűtötte, amit a tegnap megtartott párisi elyseei lakomán tapasztaltak. — *Faure* elnök meglehetősen érzélgős köszöntőt mondott, míg a czár, — úgy találták — kissé hidegen válaszolt. Az oroszok császára csupán a hagyományos szellemet, a két állam közötti becses köteleket említette s a nagy viszonyról egyáltalában nem szólt. Este a párisi operában diszeldadás volt óriási tüntetésekkel. A közönség himnuszokat énekelt. A város egész éjjel pazar fényvel ki volt világítva.

A képviselő-választások ideje.

Budapest, október 7. A király meghívó levelével kapcsolatban közli a hivatalos lap mai száma a belügyminiszternek a képviselőválasztások megejtésére vonatkozó körrendeletét. E szerint a választások október hó 28-a és november 6-a között mennek végbe.

Milán monarchiánkban.

Budapest, október 7. Mint Belgrádból hírlik, Milán exkirály a tél nagy részét Bécsben és Budapesten fogja tölteni.

Megtévelyodott képviselő.

Budapest, október 7. *Pantocsek* szabadelvű-párti képviselő, volt nagyszombati gyógyszerész, bankigazgató megörült. Fel szállították a Lipótmezőre.

Kammermayer visszalépett.

Budapest, október 7. *Kammermayer* alpolgármester visszalépett a belvárosi képviselőjelöltségtől.

A királyné a kiállításon.

A királyné tegnap délután teljes inkognitóban, minden bejelentés nélkül, kihajtatott a kiállítás területére. A felséges asszony egyszerű szürke angol ruhában, Kornis grófné udvarhölgye kíséretében érkezett és minden bejelentés nélkül, senki által fel nem ismerve, sétált végig pavillonokon.

Az iparesarnokba belépve, a leányok meg is szólították:

— Tessék venni, nagysága, kiállítási sorsjegyet. Holnap lesz a huzás!

A felséges asszony mosolyogva haladt tovább és örült annak, hogy senki sem sejtette kilétét.

Az iparesarnok alapos megtekintése után a gyümölcskiállításba ment. A kijárat ajtaján ment be, mire figyelmeztették őt.

— Itt nem szabad bejönni, ez a kijárat!

A felséges asszony engedelmeskedett és udvarhölgyével együtt a másik ajtó felé sietett.

A mint a gyümölcskiállításán végig haladt, az almaborokon akadt meg a tekintete.

— Mi ez? — kérdi egy leánytól.

— Ez kérem, almabor.

— Adjon csak belőle egy pohárral.

A leány csodálkozva tekintett rá:

— Kérem, ebből nem adhatok.

— Miért nem? — kérde a felséges asszony.

— Mert ez nem eladó, ezt nem szabad felbontani, ezt csak nézni szabad.

— Nagy kár — felelt a felséges asszony és tovább sétált.

Ez epizód után átment a királyné a tejgazdaságba és egy pohár tejet kért. Előbb azonban egy üres poharat adatott magának s azt sajátkezűleg kiöblítette aztán megízlelte a tejet, de csak egy kanállyal ivott belőle azután a kiszolgáló leányhoz fordulva így szólt:

— Mit fizetek?

— Kérem, oly keveset ivott a nagysága, hogy ezért nem is számíthatok fel semmit. Csak tessék hagyni, nem kerül az semmibe.

— Kérem — válaszolá a királyné — számita fel az egész pohár tej árát.

— Hát akkor 25 krajczárt tetszik fizetni.

A tejgazdaságból a királyné a faluba ment a hol nagy kedvvel nézegette a parasztházakat és azoknak belsejét.

Itt azonban Gyarmathy Zsigáné felismerte a királynét és a felséges asszonynak magyarázatokkal szolgált. Különösen a kalotaszeghi varrotast ajánlva a felséges asszony figyelmébe. A királyné meg is vett egy szép asztalterítőt.

Másfél órai sáta után a felséges asszony udvarhölgyével együtt távozott. Előbb azonban kijelentette:

Ha csak lehetséges, holnap is kijövök.

Köszönet nyilvánítás.

a „Zion“ debreczeni betegsegélyző egyesület pénztára javára befolyt adományokért az 1896. évi augusztus 20-án rendezett zászoló-felavatási-ünnepély alkalmából.

— (Folytatás.) —

Weisberger Herman helyben, Alter Sándor helyben, Alföldi Takarékpénztár, helyben, Bánhegyi C. J. Budapest, Bacher Brüder & Co. Bécs, Balázs Odón helyben, Barber Izidor és Társa Budapest, Barát Lajos helyben, Békési Albert helyben, Békés Lajos helyben, Benjamin Károly helyben, Dr. Berger Andor helyben, Berger Vilmos helyben, Berger Jenő helyben, Bikkur Cholim Egylet helyben, Biederman József helyben, Boros Izidor helyben, Boezkó Sámuel főkapitány helyben, Dr. Brunner Lajos helyben, Burekhard &

Sochaty Bécs, Benger Wilhelm Söhne Bregenz, dr. Burger Péter helyben, dr. Brüll Bertalan helyben, Csath Zsigmond postafőnök helyben, Deutsch Ede helyben, Deutsch Károly és Stern Adolf Bécs, Darvas Izidor helyben, Debreczeni helyi vasut helyben, Debreczeni dalegylet helyben, Debreczeni ügyvédi kamara helyben, Debreczeni köles. s. Egylet helyben, Debreczeni Első Takarékpénztár helyben, Dobieczy Sándor helyben, Erber Vilmos helyben, Első magy. betűöntőde r.-t. Budapest, Elsinger M. J. Bécs, Erős Jakab helyben, Emerich Arnold helyben, Elsner Henrik helyben, dr. Freund Jenő helyben, Falk Imre helyben, Fleisch S. J. Bécs, Fröhlick & Tschuck Budapest, Freddel & Zwiback Budapest, Falk Armin helyben, Falk Lajos helyben, Felber Gyula Budapest, Friedmann József helyben, Goldstein Markusz helyben, Goldman C. & Co. Bécs, Gorovi Adolf helyben, Glück Adolf helyben, Cerngross A. Bécs, Glüch Lipót helyben, Györfly Aladár helyben, Herez nővérek Budapest, Hauer Bertalan helyben, Halmágyi Sámuel helyben, Heisler Ignác Budapest, Hochfelder Jakab helyben, Herezka Gusztáv Budapest, Hitesi Lajos helyben, Hoffmann Sándor helyben, Halban & Damask Bécs, Jäger Gusztáv Schönbüchel, Itta J. Heinrich Bécs, Jordán Viktor Budapest, Jónás Lipót helyben, Jakabovits Aladár helyben, Ker. Ifjak önképző Egyesülete helyben, Klein János helyben, Kalledey Mór Budapest, Krémer Jakab helyben, Katz Jakab helyben, Kálnai Lipót helyben, Kerezag Gyula helyben, Keresk. Társulat helyben, Kovács Emil helyben, Kohn Adolf helyben, Kanitz Ottó & Co. Bécs, Kohn Mór és fia Budapest, Kronovitz Ignác helyben, dr. Kellner Elek helyben, Kellner Károly helyben, dr. Kardos Samu helyben, Kernhoffer József helyben, Káry J. & Co. Bécs, Lusztig Lajos helyben, Lusztig Károly helyben, Löw Zsigmond helyben, Lőrincz J. Henrik Nagyvárad, Lichtschein Sámuel helyben, Ludvig Karl, Bécs, Lusztig Ignác Bécs, Lederer & Co. Bécs, Lederer Márton helyben, Lippman Sámuel helyben, Lichtstein Menyhért helyben, László Albert helyben, Lichtblau Albert helyben, Lukács Armin helyben, Löwy & Schnitzer Bécs, Mauerer József Bécs, Mautner Testvérek és Tsai Budapest, Machlup H. és Fia Budapest, Mittler & König Bécs, Dr. Moskovits Miksa helyben, Mannheim & Co. Bécs, Moskovits & Wasservogel Bécs, Mihalovits István helyben, Neuman Lajos helyben, Nyiri Géza helyben, Onkéntes tüzoltó egyesület helyben, Orvos és gyógyszerész egyesület helyben, Orvényi Ottó helyben, Polgár Samu Miskolc, Pollák Michael Bécs, Peesek Richard Prága, Porges & Friedland Bécs, Popper Brüder & Sommernitz Bécs, Puky Gyula helyben, Dr. Popper Mór helyben, Preiser Salamon helyben, Quittner Max Bécs, Raditz József fia Budapest, Özv. Ranunkel Róza helyben, Rosenberg Simon helyben, Rózsa Lajos helyben, Reichmann Sámuel Promontor, Reich Herman helyben, Rosenthal Sándor helyben, Ries Testvérek Budapest, Dr. Rotschneck V. Emil helyben, Rott Lipót helyben, Schönberger Vilmos helyben, Stricker S. & Söhne Bécs, Schmidt Soma helyben, Strakosch Rudolf & Co. Brünn Serli Ede helyben, Szent-Királyi Tivadar helyben, Schüller H. J. & Co. Bécs, Schlotter Pál helyben, Schwarz Nathán Tata, Dr. Szántó Sámuel helyben, Simonffy Imre polgármester helyben, Stárk Ignác helyben, Szikszay Gyula helyben, Schwarz M. L. helyben, Sárváry Lőrincz helyben, Styassni H. & Söhne, Bécs, Strausz János helyben, Schneider J. és Társa Budapest, Schwarz Ignác helyben, Szántó Győző helyben, Szabó Kálmán helyben, Salamon és Berger Budapest, Schmidt J. Ph. & Söhne,

Reichenberg. Schneck & Kohnberger Bécs, Schwarz Vilmos helyben, Stern Mór Sámson, Taffler Ignác helyben, Takarékpénztár és Hitelintézet helyben, Thaly Kálmán Pozsony, Tóth Béla helyben, Ungár Albert helyben, Weinberger Herman helyben, Weisz Lévy helyben, Weisz Jakab helyben, Váradi Ignác helyben, Varga Lajos helyben, Welles Brüder Bécs, Wellisch Frankl & Co., Bécs, Zádor Lajos és Zelenka Sámuel helyben. 10—10 koronát.

CSARNOK.

A publi.

Irtá: Sz. Budal Efel.

Jó rossz időbe, rendszeren ott ácsorgott a zeneakadémia előtt, egy vézna kis emberke, ki nem volt fiatalnak mondható de vénnek sem, habár halavány, szikár arcát, őszbe vegyült, vállig érő szőke haj is körítette és szem, ajk szögleteinél is mély redők húzódtak alá, keresztezve apróbbakkal, mintegy hieroglifekként hirdetve a korán összetört kis ember élet gyötrelmeit.

A negyed lakói már úgy hozzá voltak szokva őt ott látni, mint az akadémia erkélyét tartó kőhajátait s ha egyszer máskor elmaradt szokott helyéről, úgy az átelleni sarkon a „kék macskához“ címzett fűszerkereskedés személyzete, a tuloldali tudakozó — elhelyező intézet ki — bejáró minde-nese, a szomszéd esinos zsidó trafikosné, a szögleten áruló virág árusné, mind megütközéssel vették elmaradását s egyik a másiktól kérde, „vajjon hol lehet a publi? — vagy „na ni! még ma el serü jött a publi.“ Az akadémia portása meg így szólt feleségéhez: „ez már nagy csoda, hogy a publi kimaradt, bizonyval megint beteg szegény“ és mindnyájan csakis akkor nyugodtak meg, midőn a kis emberke kifogástalan fekete öltözetben, fülig behuzott ezilinderrel, hóna alá szoritott szintelen esernyővel, kezei közt szorongatott hangjegy csomóval újra megjelent szokott helyén. Így felszerelve szokták őt meglátni, s így tett ki előttök egy egész embert. Hisz éveken keresztül mindig feketében, egyforma nagy ezilinderrel, kopott esernyővel, időtől elsárgult hangjegy csomóval kezeiben látták őt ottan ácsorogni.

Nem volt a télnek oly viharos napja, a nyárnak oly forró, mely elbirta volna riasztani megszokott helyéről... Hü társa, a színehagyott esernyő volt hivatala megvédeni a téli vihar dermesztő szele, a nyár perzselő melege ellen, azért halából el nem is hagyta soha magától s mely énjének mintegy kiegészítő részét képezte és nélküle nem is érezte jól magát. Szükségként kívánta, hogy érezze hóna alá szoritva az öreg esernyő ropogó vasbordáit s hallja a kezébe szoritott hangjegy papir zizegését, melyen első és utolsó szerelmét zeneodába örököltette meg.

Az akadémia ki-be járó növendékei mind ősrérték e különös kis emberkét sugy multjának szomorú titkát is; mert mindig akadt egy kettő a régi nemzedékből, a kik elmondták az ujjabaknak a publi történetét s azt, hogy mint maradt ő vénségére is csak „pubi“, megtartva ezen gyerekes elnevezést, melyet akkor nyert meg midőn rá illett, midőn kis alakja még egyenes volt, nem hajlott; arca üde rózsás színű, milyen szokott lenni a nagyon fiatal szőke ifjaké, haja aranyos szőkén, hullámos göndören nyugodott még vállain, szemei kék mélységéből még öntudatos értelem szeliden sugárzott s a midőn még mindenki a szép — a kedves, vagy kis pubinak hivta. Bizony! nem egy két szép

növendék sziveeskéje dobbant meg hevesebben a még akkor igen igen csinos ifju zene-tanár láttára, kit az sem tudták, hogy honnét jött, csak jött, mint olympról alászállt kis istenség, hódítani varázs hegedű játékkal, melylyel el is nyerte az első hegedűtanévi állást az akadémián, hol éveken át buzgóan is tanított.

Szelid, modern, művelt lelkületű ifju volt a kis publi, kit tanártársai, tanítványai mind szerettek. Nő növendékei nevesték el „pubinak”, nagyon is fiatal kinézéséért, nőiesen finom alkataért, rózsás arcaért, melyen a gyöngéd érzet pirja hullámszón szökölt, mint szegénylős kis lány arczán. És e nagy gyerekek, valóban hasonló volt egy mélyen érző leánykához, egy olyanhoz, a ki még az életet csak a mesék világából ösmeri. — Tapasztalatlan, romlatlan kedélyű volt a kis publi. Nagy zenei genialitása mellett is, mely hatalmas alkotási erőben nyilvánult, igen szerény, igénytelen magaviseletű egyéniség volt. Különösen a nőktől félt. Ha egyik, vagy másik növendéke mélyebben talált szeméibe tekinteni a kelletnél, akkor már zavartan, pirulva menekült az ily édes, sokat mondó, mindent ajánló pillantás elől.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A keresk.- és iparkamara közlései.

A csász. és kir. katonai élelmezési raktár Aradon, kereskedelmi szokvány szerint, raktárszerű minőségű 445 mm. búzát 2090 mm. zabot kíván bevásárolni.

Az ajánlatok f. é. október hó 14-ikéig betérjesztendők. A feltételek, a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

A m. kir. államvasutak üzletvezető-ségénél Kolozsvárt 1897 január 1-től, illetve 1899 évi Deczember 31-ig különféle anyagok, mint kályhák, csövek, virágok, cserjék, olajok, nádszövetek stb. szükségeltetnek, melyek beszerzésére f. é. Október hó 24-iki lejáratl nyilvános pályázatot hirdet. A feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

Az egyiptomi vasutak igazgatósága — mint azt a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. ministerium tudatja, — a Nag-Hamaditól — Keuch-ig építendő vasút vashidjainak szállítására vonatkozó f. é. Október 30-ikán lejárandó nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázni kívánók úgy a feltételeket, mint a hidak szerkezeti típusainak rajzait a budapesti kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetik.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége, az 1897, esetleg 1898 és 1899 évekre a pályafentartásához szükségelt fákra f. é. Október 30-iki lejáratl nyilvános pályázatot hirdet. A feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

Az Akna-szlatinai főbánya hivatal az 1897-ik évre szükségelt 688 mm. széna, 325 m. m. zab és 100 m. m. alomszalma biztosítása végett f. é. Október 19-iki lejáratl nyilvános pályázatot nyit.

A feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

Debreczen, 1896 október 5-én.

A kereskedelmi és iparkamara.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése. 1896. október hó 7 én.

Allamadósság :

Magyar aranyjárdék 4%.	—	121.90	122.40
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	—	122.—	123.—
„ koronajárdék 4%.	—	99.20	99.70
„ regále vált. köt. 4%.	—	100.—	101.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	122.75	123.25
Egységes állam kötvény 4%.	—	101.25	101.75
Tisza-szeg. 4%-os nyeres.-sors	—	138.—	139.—

Részvények :

Magyar hitelbank részvény	—	401.—	401.50
Osztrák hitelbank részvény	—	398.—	368.20
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	104.—	104.50

Sorsjegyek :

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	121.50	122.50
3-os	104.—	105.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.—	10.40
Osztrák	—	18.—
Olasz	—	11.50
Bazilika sorsjegy	—	6.60
Jó-sziv	—	3.20

Pénznemek :

Cs. és kir. arany	—	—	5.62	5.68
20 markás arany	—	—	11.75	11.79
20 frankos arany	—	—	9.52	9.54
1 Sovereigns	—	—	11.97	12.01

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, október 6.

Buzát ma mérsékelten kínáltak, a kereslet korlátolt volt. Elkelt csendes irányzat mellett 35.000 mm. teljes napi áron.

Egyéb gabonaneműekben gyöngye volt a forgalom változatlan árak mellett. Rozs 2.50—5 krral szilárdabb lett.

Eladatott :

Buza. (Idei.) Tiszav.: 200 mm. 80. kg.	7.55 frt.	200 mm. 80. kg. 7.45 frt.	200 mm. 80. kg. 7.55 frt.	100 mm. 80. kg. 7.50 frt.	350 mm. 80. kg. 7.50 frt.	100 mm. 80.5 kg. 7.40 frt.	500 mm. 80.5 kg. 7.40 frt.	1000 mm 79.5 kg. 7.55 frt.
Zab :	5.65—5.90.							

Natáridő-üzlet.

Az irányzat szilárd volt s az árak mérsékelt forgalom mellett emelkedtek.

Hivatalos felmondások 1000 mm. buza és 1000 mm. tengeri október 10-iki átvételre. Hivatalos zárófolyamok déli 1 órakor.

	frt
Buza szept.-októberre	1896 7.38—7.40
„ máj.-júniusra	1896 7.58—7.60
Rozs tavaszra	1896 6.54—6.56
„ szept.-okt.-ra	1896 6.36—6.37
Tengeri máj.-jun.-ra	1897 4.06—08.—
„ szept.-re	1896 —.—
Zab máj.-jun.	1896 5.95—5.97.
„ szept.-okt.	1896 5.73—5.75
Repeze aug.—szept.	1896 —.—

Zárlat 4 óra 30 perczkor :

	frt
Buza 1896. őszre	7.37—7.37
Rozs 1896	6.38—6.39
Tengeri 1896 aug.-szept.-re	0.—0.—
Zab 1896	5.78—5.79

Sertéspiacz.

Kőbánya, október 6.

Magyar elsőrendű : Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) — krtól — krig., Öreg közép (páronkint 300—400 klgr sulyban) — krtól — krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) 52 krtól 53 krig. Fialat közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 54 krtól 55 krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett : Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 52 krtól 53 krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyu) 44 krtól 45 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 43 krtól 44 krig.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 13. Bérlet 7. sz.

Csütörtökön, 1896. október 8-án, harmadszor :

A királyné dragonyosa.

Nagy operette 3 felvonásban. Irták : Pierre Decourcelle és François Bauvallet. Zenéjét szerző : Wenzel Leopold.

Holnap, pénteken, 1896. október hó 9-án, bérletszünetben leszállított helyárrakkal népeledadásul :

Petőfi Sándor élete és halála.

Történeti szinmű csoportozatokkal és néma-képekkel 5 szakaszban.

Kiadó és laptulajdonos :

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság. Felelős szerkesztő : Kenez Akos.

Ujdonságok

az őszi és téli idényre

Divatos női ruhaszövetekben,

Szines selymekben,

Legujabb díszekben, 869 0—40

mosó velezekben,

Téli nagykendőkben,

nagy választékban érkeztek raktárra.

Szabó Lajos fiai,

Debreczen, Rózsatér.

Hirdetés.

A városi szegény menház földterületén termelt 100—120 mmázsa fele részben rózsa-, fele részben hópehely kitűnő minőségű krumpli ; továbbá 40—50 mm. csöves tengeri

f. hó 9-én pénteken d. e. 11 órakor

a városi szegényháznál árlejtésen fognak eladatni, melyre a venni szándékozók tisztelettel meghivatnak.

Kiss Lajos,

gondnok.

894—1—1

Pályázat.

A Feketekőrösi ármentesítő társulat 30 frt havi fizetés mellett hosszabb időn át

több irnokot

alkalmaz.

Sajátkezüleg irt pályázati kérvények október hó 15-ig a társulat igazgatóságához N.-Szalontán terjesztendők be.

Leidl,

igazgató fő érnök.

873—1—1

V aló di

vásznak, 883-0-5
kész kelengyék,
törülközők,
asztal- és kávé
terítékek

— dus választéka

Kardos Lászlónál.

Gazdagnak és szegénynek!

Minden erősen lugozott toilette-szappan árta - mas a bőrré, időelőtti öregséget idéz elő, ránczok képződnek és csunya veressé teszi a bőrt stb. De ha ezek helyett a gyengéd, teljesen semleges

Doering-féle szappant

a bagolylyal,

a világ elismert leghíresebb szappanát használjuk, elérjük a szép, üde arcbőrt, gyengéd és szép testbőrt. **Ára 30 kr.** Kapható a gyógyszerárakban, illatszer üzletekben, drogueriákban és fűszerkereskedésekben.

865-7-4

Árverési hirdetés.

Biedermann E. és fia kereskedő cég megkeresésére a nevezett cégnek kézi zálogul átadott posztóneműek megkereső Piac utca 2138. szám alatti üzleti helyiségében **1896. évi október hó 8-án d. u. 3 órakor** közbejöttömmel megtartandó nyilvános árverésen el fognak adni.

Vevő köteles készpénzzel fizetni azonnal, és a megvett árut azonnal átvenni.

Kelt Debreczen, 1896. október 7.

Paksy Imre,

kir. közjegyző.

895-1-1

224.
Az „**ISTVÁN**“ gőzmalom társulat örleményeinek

ÁRJEJYZÉKE

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű	14.—
B. " " apró szemű	13.20
0. Királyliszt	13.20
1. Lángliszt kivonat	12.80
2. Elsőrendű zsemlyelisz	12.60
3. Zsemlyelisz	12.20
4. Elsőrendű kenyérlisz	11.80
5. Közép kenyérlisz	11.40
6. Kenyérlisz	11.—
7. Barna kenyérlisz	9.60
8. Takarmányliszt	6.80
11. Finom korpa zsákkal	3.40
11. " " zsák nélkül	3.20
12. Durva korpa zsákkal	3.40
12. " " zsák nélkül	3.20
Csirke buza zsák nélkül	3.—
A zsákok súlytartalma tejsúlyt tiszta súlynak véve.	
A. B. 0-6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 "
11. 12.	50 "
Debreczen, 1896. okt. 4.	887-2-2

Főnyeremény esetleg 500.000 mk.	Szerencse tudósítás.	A nyereményeket az állam biztosítja.
---------------------------------	----------------------	--------------------------------------

Meghívás a nyeremény-esélyekben való részvételre.

a hamburgi államilag biztosított nagy sorsjáték által, melynél

10 millió 746.990 márka

biztosan kihuzatik.

A nyeremények ezen előnyös sorsjátéknál, melyek tervszerint csak 112,000 sorsjegyet tartalmaznak, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márka.

Jutalék 300,000 mk.	46 nyer. à 5000 mk.
1 nyer. à 200,000 mk.	106 nyer. à 3000 mk.
1 nyer. à 100,000 mk.	206 nyer. à 2000 mk.
2 nyer. à 75,000 mk.	782 nyer. à 1000 mk.
1 nyer. à 70,000 mk.	1348 nyer. à 400 mk.
1 nyer. à 65,000 mk.	42 nyer. à 300 mk.
1 nyer. à 60,000 mk.	138 nyer. à 200, 150 mk.
1 nyer. à 55,000 mk.	35327 nyer. à 155 mk.
2 nyer. à 50,000 mk.	8961 nyer. à 134, 104, 100
1 nyer. à 40,000 mk.	9249 nyer. à 73, 45, 21 m.
3 nyer. à 20,000 mk.	összesen 56,240 nyere-
21 nyer. à 10,000 mk.	mény.

és ezek pár hónap alatt 7 részben biztosan döntenek.

A főnyeremény az I. osztályra 50,000 mk., míg a II-ban már 55,000, a III-ban 60,000, a IV-ben 65,000, az V-ben 70,000, a VI-ban 75,000, a VII-ben 200,000, és a jutalékkal 300,000 márkáról esetleg 500,000 márkára emelkedik.

Az első nyereményhuzásért, mely állami felügyelet alatt történik, kerül az

egész eredeti sorsjegy csak	3.50	frt
egy fél " " "	1.75	"
egy negyed ered. " " "	0.90	"

A résztvevők rögtön a sorshuzás megejtése után felszólítás nélkül megkapják a hivatalos sorshuzási lajstromot ingyen.

A sorsolási tervet állami czimerral, melyből betétek és nyeremények mind a hét osztályból láthatók, előre megküldöm ingyen.

A nyeremények kifizetése és elküldése egyedül általam történik pontosan, hiány nélkül, a legnagyobb titoktartás mellett.

Megrendeléseket postautalvánnyal vagy utánvétellel kérem.

Forduljunk a megrendelésekkel a közeli huzás végett is, mely

f. évi október hó 29-én

lesz, teljes bizodalommal

Heckscher József

bank- és váltó-üzletéhez HAMBURGban.

88-8-1

Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst préseléssel;

gyönyörű kivitelű színes rajzokkal ellátott

Üzleti reklámkártyákat

tetszés szerinti szöveggel;

Raktári nyomtatványokat;

erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

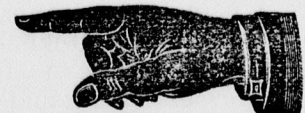
* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI

nyomda- és kiadó részv.-társaság

Debreczenben.

ajánl

Mű- és Könyvnyomda

Hírlapkiadó-vállalat

Diszmű-könyvkötészet